

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-08-12
Besvaras senast
2020-09-03

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:446 UD:s reseavrådan till de nordiska grannländerna

En konsekvens av coronapandemin och hur länderna hanterat den på olika sätt har varit de stängda gränserna och UD:s reseavrådan. Stängda gränser har påverkat människors vardag, särskilt mycket i gränsbygder. För gränsregioner som Öresund, Tornedalen, Bohuslän och Värmland är det och har varit plågsamt. I vissa fall synnerligen ekonomiskt kännbart.

De senaste månadernas händelseutveckling riskerar att gå ut över den nordiska samhörigheten och sammanhållningen. Passfrihet och möjligheterna att arbeta hos varandra var längre utmärkande drag under 1950-, 60- och 70-talen innan det europeiska samarbetet hade fördjupats och förstärkts till dagens Schengenområde som innebär att EU på många sätt kommit i kapp.

Stängda gränser i vårt närområde måste beskrivas som det misslyckande det är.

I takt med att fler länder öppnat upp för resor har också UD:s avrådan lyfts bort för ett antal EU-länder i olika omgångar. För närvarande kvarstår UD:s reseavrådan för ett dussintal EU-länder.

Samtidigt som Sverige lät gränserna vara öppna mot våra grannar har restriktioner proklamerats i Skandinavien mot Danmark, Norge och Finland för det som uppges vara icke nödvändiga resor. Det går inte att frigöra sig från misstanken att det mest är att se som en straffande motåtgärd för de stängda gränser som möter svenska medborgare. Detta medverkar till att urholka den nordiska identiteten och sammanhållningen.

I ett avgivet svar på en skriftlig fråga (2019/20:1642) från mig angående Norden och Baltikum anger utrikesminister Ann Linde: "När säkerhetssituationen i ett land eller en region bedöms vara farlig, oberäknelig eller snabbt föränderlig kan UD avråda svenskar från att resa dit. Det är också en signal att UD:s och utlandsmyndighetens möjligheter att ge konsulär service på en plats är begränsad."

I ett svar på en annan skriftlig fråga (2019/20:1834) noteras att UD den 29 juli beslutade häva avrådan från resor till Danmark och Norge men att avrådan kvarstår för Finland till den 12 augusti: "I bedömningen bakom förändringen avseende Norden ingick att det i Danmark och Norge i allt större utsträckning skett lättnader i restriktionerna som tidigare försvårat inresa eller begränsat

rörelsefriheten för svenska resenärer.”

För det första får det väl anses som lättare rent praktiskt att vid behov ta sig från Danmark, Norge eller Finland tillbaka till Sverige än ifall man strandsatts på en annan kontinent. För det andra finns ett utbrett nordiskt konsulärt samarbete, reglerat genom avtal. Ett annat land ska ge stöd och hjälp till alla nordiska medborgare.

Pandemin visar behovet av samarbete mellan länder. Inte minst i Norden. Då har en generell reseavrådan till våra nordiska grannar mer karaktären av hämnd än en åtgärd som är grundad på seriösa överväganden. Och i vart fall är det inte i Sveriges intresse.

Med anledning av ovanstående önskar jag fråga utrikesminister Ann Linde:

1. Vilka kriterier och principer har ministern föreslagit som vägledande för UD:s arbete när det gäller tidigare reseavrådan avseende de nordiska länderna?
2. Hur motiverar ministern reseavrådan för de nordiska länderna när det samtidigt finns avtal om konsulärt bistånd till medborgarna de nordiska länderna emellan?
3. Har ministern tagit i beaktande hur reserestriktioner i Norden långsiktigt kan påverka känslan av nordisk samhörighet medborgarna emellan?

.....

Hans Wallmark (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders